

Mbështetje e mëtutjeshme institucionale për Ministrinë e Energjisë dhe Minierave
Ndihma Evropiane/120768/D/SV/KOS

Punëtorja Nr. 4 për Konsumatorët e Privilegjuar

Përgatitur nga:
Peter Duffy & Vaso Leno, Eptisa
Gezim Pula, Besim Veselej & Arbene Aliu, MEM

16 Tetor 2007

Pasqyra e prezantimit

1. Hyrje
2. Komentet e marrura & çështjet e ngritura
3. Të dhënat e grumbulluara dhe rezultatet
4. Hapja e tregut 1 Janar 2008
5. Plani i propozuar i veprimit & hapat e ardhshëm
6. Diskutim & Komentet e ditës së sotme

1. Hyrje

- Neni 22 nga Ligji për Energji Elektrike pohon se: *“Ministria përgjegjëse për Energji do të caktojë kushtet për përcaktimin e konsumatorëve të privilegjuar me anë të një udhëzimi implementues që do miratohet jo më vonë se 31 Janari i secilit vit”*.
- Gjithashtu ligji cek se: *“Një konsumatorë mund ta fitojë statusin si konsumatorë i privilegjuar duke u përgjigjur në shpalljen publike që ZRrE duhet ta bëjë çdo vit”*.
- Gjithashtu ligji cek se *“konsumatori i privilegjuar duhet ta ketë opcionin të furnizohet nga furnizuesi publik sipas procedurave të caktuara nga ZRrE”*

1. Hyrje

Udhëzimi Administrativ & të tjera

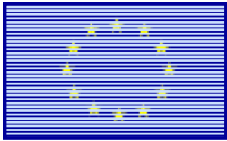
- Adreson disa prej këtyre çështjeve:
 - Mos ndikimit negativisht në afarzimin e KEK-ut, mos imponimit të detyrimeve të paarsyeshme, vendosjen e njehsorëve të profiluar, pagesan e plote të enetgjise KEK-ut
- Do të lëshohet një draft udhëzim për konsultim
- Gatishmëria e tregut për implementim?
 - Mbase jo; Nevojitet të fillojë sa më shpejtë që është e mundur
- Caktimi sot i një Plan Propozimi

1. Hyrje

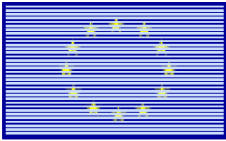
Konsumatorët e privilegjuar deri më sot

- Vetëm dy konsumatorë kanë aplikuar në ZRrE për statusin e privilegjuar:
 - NEWCO Feronikeli Complex LLC dhe Sharr Beteiligungs GmbH
- ZRrE u ka dhënë statusin e të privilegjuarit këtyre dy konsumatorëve
 - Vetëm Feronikeli furnizohet si konsumator i privilegjuar
- Nuk ka ndonjë kuptim të përgjithshëm nga ana e konsumatorëve për sa i përket përfitimeve dhe mundësive që u ofrohen duke pasur statusin e privilegjuar
- Sasia e mangët e energjisë në Kosovë dhe rajon
- Çmimet e rregulluara janë nën çmimin e tregut, kështu që asnjë furnizues i pavarur nuk ofron çmime konkurruese
- Në përgjithësi, pak interesim është shfaqur nga konsumatorët në hapjen e tregut

2. Komentet e marrura & Çështjet e ngritura

- Numri i konsumatorëve të privilegjuar
 - Qartësim ndërmjet termave ‘privilegjuar’ dhe ‘e drejta për aplikim’
 - KEK-u nuk ka ndonjë obligim të furnizojë konsumatorët e privilegjuar
- Statusi i privilegjuar duhet të varet nga kapaciteti & siguria e sistemit elektroenergjetik
- Udhëzimi Administrativ për hapjen e mëtutjeshme të tregut duhet të përfshijë/konsultojë edhe akterët e tjerë dhe të ketë parasysh:
 - Sigurinë e furnizimit, matjen, pagesën, auditimin, eficiencën e energjisë
- Nevojitet të përgatitet Kodi i Distribucionit
- Mekaqnizmi i ballancimit nevojitet për hapjen e tregut

3. Të dhënat e grumbulluara mbi konsumatorët

- Të dhënat e grumbulluara për 214 konsumatorët që furnizohen në 10kV
 - Të dhënat përfundimtare për 229 (3@110/220kV + 12@35kV + 214@10kV)
- Përqëndrimi në konsum, njehsorët & lidhjet
- Top 229 konsumatorët → 269 GWh ne vit, bazuar ne te dhenat per Jan-Qershor 2007
 - Kjo shifer pritet te rritet shume (dyfish apo trefish) meqe Feronikeli ka futur ne operim kapacitete te konsiderueshme prodhuese

Nr. me linja direkte	Nr. me njehsorë të profilit në vend, leximi në vend	Nr. me njehsorë të dedikuar të profileve në Nën-stacione	Nr. me Njehsorë Ditë/Natë me MaxiGraph
65	21	30	163

3. Të dhënat e grumbulluara për konsumatorët – *Rezultatet*

- 109 konsumatorë me linjë direkte apo me njehsorë të profilit
- Grupi parësor për implementimin e hapjes së tregut, (më pastaj grupi vijues 105)
- Përqëndrimi në programin për njehsorët e profilit në 109
- Mundësia për sinjale mbi çmimin dhe kombinimi me masat për efijencë të energjisë
- Nevojitet konsensus për të shfrytëzuar këto shifra sa më mirë

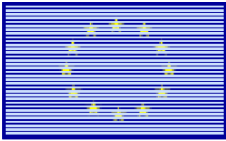
4. Hapja e tregut 1 Janar 2008

- Traktatati kërkon nga Kosova që të hap tregun e vet për të gjithë konsumatorët jo-shtëpiak nga 1 Janari 2008
 - A do të bëhet kjo me Udhëzim Administrativ ?
 - Nuk është praktike për shkak të situatës së rrjetit dhe furnizimit me energji në Kosovë & rajon
- Megjithatë, për sa i përket hapjes së tregut:
 - Janë dy opsione nga 1 Janari i ardhshëm
 - Opcioni 1: Të mos bëhet asgjë dhe të pritët deri sa të përmirësohet situata
 - Opcioni 2: Kapen përfitimet sekondare që dalin nga hapja e tregut; si do të mund të bëhet kjo?

Slajd nga punëtorja e Qershorit 2007

- Hapja e tregut mund të bëhet në disa hapa
 - Nga lartë poshtë me numra menaxhues
- Mund të bëhet në atë mënyrë që i mundëson Kosovës kapjen e përfitimeve potenciale nga hapja e tregut
 - Maksimizimi i përfitimeve kryesisht konsumatorët e mëdhenjë/mesëm (240)
- Nevojitet qasje e integruar
 - E planifikuar dhe e organizuar
- Nevojitet maturi dhe vëmendje serioze në këtë

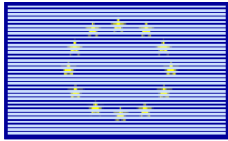
5. Plani i propozuar i veprimit & Hapat e ardhshëm

- Synimi: kapja e përfitimeve sekondare
 - Redukimi i kostos së energjisë për konsumatorët e mëdhenj dhe shfrytëzimi i energjisë në Kosovës në mënyrë më eficiente
- Cilat janë kërkesat kryesore për të arritur këtë?
 - Leximi i njehsorit nga distanca, tarifa SKD, mbështetja/trajnimi i konsumatorëve
 - Më e rëndësishmja konsensusi & angazhimi i akterëve kyq
- Kush mund ta bëjë këtë?
 - MEM-i, ZRrE, KOSTT-i, Rrjetet e KEK-ut & Furnizimi i KEK-ut dhe të tjerë
- Çfarë afati kohor për Fazën e 1rë (të themi për 12 konsumatorë të mëdhenj)
 - Mund të realizohet deri në verën e ardhshme (2008)

Hapat e propozuar për Fazën e 1rë

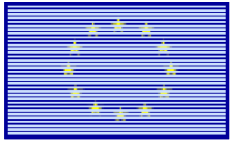
1. Arritja e konsensusit & angazhimit i aktorëve kyq
2. Secili akter të caktojë një person për Grupin e Përfitimeve nga Hapja e Tregut
3. Përpilimi i një plani të përbashkët dhe caktimi i afateve kohore për të
4. Akterët kyq të mbajnë një punëtori për grupin e konsumatorëve të mëdhenjë
5. Kërkimi i kompanive vullnetare që kanë njehsorë dhe lidhje adekuate ne rrjet për të marrë pjesë në program
6. Mbajtja e një trajnimi për menaxhim të energjisë, masa të eficiencës së energjisë, auditimin e energjisë & kapjen e përfitimeve
7. Pergatitja e tarifës SKD (KEK Furnizimi) dhe leximi nga distanca i njehsorve të profilit
8. Mbështetja për kompanitë pjesmarrëse për të arritur rezultate (kursyer të holla)
9. Vlerësimi & raportimi i progresit, kuantifikimi i përfitimeve & mësimi nga Faza e 1rë

Mbështetje e mëtutjeshme institucionale për Ministrinë e Energjisë dhe Minierave
Ndhim Evropiane/120768/D/SV/KOS

Veprimet & Afati kohor për Planin e propozuar

Proposed Plan to Capture Secondary Benefits of Market Opening									
	Oct 07	Nov 07	Dec 07	Jan 08	Feb 08	Mar 08	Apr 08	May 08	Jun 08
1. Gain consensus & commitment from key players	█								
2. Each to nominate person	█								
3. Develop and agree plan and timeframe		█							
4. Workshop for group of large customers		█							
5. Seek volunteer companies to take part in programme			█	█	█				
6. Conduct focused training for participating customers					█	█			
7. Develop STOD tariff and remote profile metering		█	█	█	█	█			
8. Support participating companies to achieve results						█	█	█	█
9. Evaluate & report on progress, quantify benefits								█	█

Mbështetje e mëtutjeshme institucionale për Ministrinë e Energjisë dhe Minierave
Ndihma Evropiane/120768/D/SV/KOS

6. Diskutim & Komente